

വെളിച്ചം സൗദി ഓൺലൈൻ വുൾആൻ പഠന പദ്ധതി

ഏഴാം ഘട്ടം

ക്ലാസ്സിൽ 06
സുറത്തുൽ അഹ്സാബ്
ആയത്ത് 37 മുതൽ 48 വരെ
2025 ആഗസ്റ്റ് 31 മുതൽ 2025 സെപ്തംബർ 14 വരെ

Velicham Online

velichamsaudionline.com

സൗദി ഇന്ത്യൻ ഇസ്ലാഹി സെന്റർ

facebook.com/velichamsaudionline

youtube.com/velichamsaudionline

﴿37﴾ (നബിയേ) അല്ലാഹു അനുഗ്രഹം ചെയ്തുകൊടുത്തിട്ടുള്ള -നീയും അനുഗ്രഹം ചെയ്തുകൊടുത്തിട്ടുള്ള- വനോട് നീ പറഞ്ഞിരുന്ന സന്ദർഭം (ഓർക്കുക): 'നിന്റെ ഭാര്യയെ (വിവാഹമോചനം ചെയ്യാതെ) നിനക്ക് വേണ്ടി നീ വെച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുക; അല്ലാഹുവിനെ സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക' എന്ന്. അല്ലാഹു വെളിവാക്കുവാൻ പോകുന്ന കാര്യത്തെ നീ നിന്റെ മനസ്സിൽ മറച്ചുവെക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. അല്ലാഹുവാണ് നീ പേടിക്കുവാൻ ഏറ്റവും അവകാശപ്പെട്ടവൻ എന്നിരിക്കെ, നീ ജനങ്ങളെ പേടിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

അങ്ങനെ, സൈദ് അവളിൽനിന്നും ആവശ്യം നിർവ്വഹിച്ചു [വിവാഹമോചനം നടത്തി] കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവളെ നിനക്ക് നാം ഭാര്യയാക്കിത്തന്നു. സത്യവിശ്വാസികളുടെമേൽ, തങ്ങളുടെ ദത്തുപുത്രന്മാരുടെ ഭാര്യമാരുടെ കാര്യത്തിൽ- അവർ അവരിൽനിന്നും ആവശ്യം നിർവ്വഹിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ- യാതൊരു വിഷമവും ഉണ്ടാകാതിരിക്കുവാൻ വേണ്ടിയത്രെ (അത്). അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപന പ്രാവർത്തികമാക്കപ്പെടുന്നതാകുന്നു.

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ

فَلَمَّا قَضَىٰ زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا

﴿37﴾ **وَإِذْ تَقُولُ** നീ പറഞ്ഞിരുന്ന സന്ദർഭം **لِلَّذِي** യാതൊരുവനോട് അല്ലാഹു അനുഗ്രഹം ചെയ്തിരിക്കുന്നു **عَلَيْهِ** അവന്റെ മേൽ **وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ** അവൻ നീയും അനുഗ്രഹം ചെയ്തിരിക്കുന്നു **أَمْسِكْ** നീ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക **عَلَيْكَ** നിനക്ക് **زَوْجَكَ** നിന്റെ ഭാര്യയെ **وَاتَّقِ اللَّهَ** നീ അല്ലാഹുവിനെ സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക **وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ** നിന്റെ മനസ്സിൽ **مَا** യാതൊരു കാര്യം **اللَّهُ مُبْدِيهِ** അല്ലാഹു അതിനെ വെളിവാക്കുന്നവനാണ് **وَتَخْشَى النَّاسَ** നീ പേടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു **وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ** അല്ലാഹുവത്രെ ഏറ്റവും അർഹൻ, അവകാശപ്പെട്ടവൻ **أَنْ تَخْشَاهُ** നീ അവനെ പേടിക്കുവാൻ **فَلَمَّا قَضَىٰ** അങ്ങനെ നിർവ്വഹിച്ചപ്പോൾ, തീർത്തപ്പോൾ **زَيْدٌ** സൈദ് **مِنْهَا** അവളിൽ നിന്ന് **وَطَرًا** ആവശ്യം **زَوَّجْنَاكَهَا** അവളെ നിനക്ക് നാം ഭാര്യയാക്കി (വിവാഹം ചെയ്തു) തന്നു

عَلَى الْمُؤْمِنِينَ **لِكَيْ لَا يَكُونَ** ഉണ്ടാകാതിരിക്കുവാൻ വേണ്ടി **أَدْعِيَهُمْ** തങ്ങളുടെ ഒരു വിഷയം (ഞെരുക്കം) **فِي أَرْوَاحٍ** ഭാര്യമാരുടെ കാര്യത്തിൽ **إِذَا قَضَوْا** ദത്തുപുത്രന്മാരുടെ അവരിൽനിന്ന് **وَطَرًا** ആവശ്യം ആകുന്നു, ആയിരിക്കുന്നു **أَمْرُ اللَّهِ** അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപന, കാര്യം **مَفْعُولًا** പ്രാവർത്തികമാക്കപ്പെട്ടത് (നടപ്പാക്കപ്പെട്ടത്)

‘അല്ലാഹുവും നീയും അനുഗ്രഹം ചെയ്തുകൊടുത്തവൻ’ എന്ന് പറഞ്ഞത് സൈദുബ്നു ഹാരിമഃ (റ)യെക്കുറിച്ചാകുന്നു. ഇസ്‌ലാമിലേക്ക് മാർഗദർശനം നൽകുകപോലെയുള്ള കണക്കറ്റ അനുഗ്രഹങ്ങൾ അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തിന് ചെയ്തുകൊടുത്തിട്ടുണ്ടല്ലോ. നബി ﷺ യാണെങ്കിൽ, അദ്ദേഹത്തെ വാൽസല്യപൂർവ്വം വളർത്തുകയും, അടിമത്തത്തിൽ നിന്ന് മോചിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രനായ ഉസാമഃ (റ)യെയും തിരുമേനി വളരെയധികം സ്നേഹിച്ചിരുന്നു. ‘റസൂലിന്റെ പ്രിയങ്കരൻ’ എന്ന അർത്ഥത്തിൽ രണ്ടുപേരെക്കുറിച്ച് ‘ഹിബ് റസൂലില്ലാഹി’ (حب رسول الله) എന്നുപോലും പറയപ്പെട്ടിരുന്നു.

സൈദ് (റ) തന്റെ ഭാര്യയുമായി യോജിച്ചു പോകുകയില്ലെന്ന് കണ്ടപ്പോൾ അവരെ വിവാഹമോചനം (طالق) നടത്തുന്നതിനെപ്പറ്റി തിരുമേനിയോട് ആലോചിച്ചു. ഇരുഭാഗത്തെയും ഗുണകാംക്ഷിയാണല്ലോ നബി ﷺ. അപ്പോഴായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തോട് നബി ﷺ ഭാര്യയെ വെച്ചുകൊള്ളുവാനും, അല്ലാഹുവിനെ സൂക്ഷിക്കുവാനും പറഞ്ഞത്. ഈ വിവാഹം അധികം നീണ്ടുപോകുകയില്ലെന്നും, സൈദ് (റ) ഭാര്യയെ വേർപെടുത്തുക തന്നെ ചെയ്യുമെന്നും, സൈനബ് (റ) യെ തിരുമേനി വിവാഹം ചെയ്യാനിരിക്കുന്നുവെന്നും തിരുമേനിക്ക് അറിവ് ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ, നടക്കുവാനിരിക്കുന്ന ആ വിഷയത്തെക്കുറിച്ച് സൈദ് (റ)നോട് തിരുമേനി ഒന്നും പ്രസ്താവിച്ചില്ല. ഭാര്യയെ വിവാഹമോചനം നടത്താതിരിക്കുവാൻ സാധാരണമട്ടിൽ ഉപദേശിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. ജനസംസാരത്തിന് ഇടയാകരുതെന്നും, അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ച കാര്യം അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുമ്പോൾ അവൻ നടപ്പിലാക്കിക്കൊള്ളുമെന്നും തിരുമേനി കരുതി. ഇതിനെ സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാണ് ‘അല്ലാഹു വെളിവാക്കുവാൻപോകുന്ന കാര്യം നീ നിന്റെ മനസ്സിൽ മറച്ചുവെക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.’ (ما الله مبدي) എന്ന് പറഞ്ഞത്. യഥാർത്ഥവും സത്യവും തുറന്നു പറയുന്നതിൽ ആരെയും ശങ്കിക്കേണ്ടതില്ല. അതിൽ ജനസംസാരം ഭയപ്പെടേണ്ടതില്ല. അത് തുറന്നു പറയാതിരിക്കുന്നതിൽ അല്ലാഹുവിനെ ഭയപ്പെടുകയാണ് വേണ്ടത് എന്ന് നബി ﷺ യെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

‘സൈദ് അവളിൽനിന്നും ആവശ്യം നിർവ്വഹിച്ചുകഴിഞ്ഞു’ (قضى زيد منها وطرا) എന്ന് പറഞ്ഞതിന്റെ വിവക്ഷ ഭാര്യയുമായി യോജിച്ചുപോകുകയില്ലെന്ന് കണ്ടു അവരെ വിവാഹമോചനം ചെയ്തു എന്നത്രെ. ഇത് അറബിഭാഷയിലെ ഒരു പ്രത്യേക പ്രയോഗമാണ്. സൈനബ് (റ)യെ വിവാഹമോചനം നടത്തുകയല്ലാതെ നിവൃത്തിയില്ലെന്ന് സൈദ് (റ)ന് ബോധ്യം വരുകയും, അദ്ദേഹം വിവാഹമോചനം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം ഇദ്ദേഹം കാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അല്ലാഹുവിന്റെ നിർദ്ദേശമനുസരിച്ച് നബി ﷺ അവരെ വിവാഹം കഴിക്കുകയും ഉണ്ടായി. ഈ വിവാഹം നബി ﷺ യുടെ ആഗ്രഹമോ ആവശ്യമോ അനുസരിച്ച് ഉത്ഭവിച്ചതായിരുന്നില്ല. പോറ്റുമക്കൾക്ക് യഥാർത്ഥ മക്കളുടെ സ്ഥാനം കൽപ്പിക്കുന്നതിനാൽ അവരുടെ ഭാര്യമാരാകുന്ന സ്ത്രീകളെ ഒരിക്കലും പോറ്റുപിതാക്കൾക്ക് വിവാഹം ചെയ്യാൻ പാടില്ലെന്നാണ് ജാഹിലിയ്ക്കാ നിയമം. ഈ സമ്പ്രദായം തുടച്ചുനീക്കി തൽസ്ഥാനത്ത് ഇസ്ലാമിക നിയമം പ്രാവർത്തികമാക്കിക്കാണിക്കുവാൻ വേണ്ടി അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപന പ്രകാരം നബി

ﷺ ചെയ്തതായിരുന്നു ആ വിവാഹം. അതുകൊണ്ടാണ് സൈദ് അവളിൽനിന്ന് ആവശ്യം നിറവേറ്റിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവളെ നാം നിനക്ക് ഭാര്യയാക്കിത്തന്നു (فَلَمَّا قَضَىٰ زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا) എന്ന് അല്ലാഹു പറഞ്ഞത്. ഈ പരമാർത്ഥം തുടർന്നുള്ള ആയത്തുകളിൽനിന്ന് കൂടുതൽ സ്പഷ്ടമായി മനസ്സിലാക്കാം. ആഇശാ (റ) പ്രസ്താവിച്ചതായി ഇമാം മുസ്ലിം, തിർമദീ (റ) മുതലായവർ നിവേദനം ചെയ്യുന്നു: ‘മുഹമ്മദ് നബി അല്ലാഹുവിന്റെ കിതാബിൽനിന്ന് വല്ലതും -ജനങ്ങളെ അറിയിക്കാതെ- മറച്ചുവെക്കുമായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഈ (37-ാം) ആയത്ത് മറച്ചുവെക്കേണ്ടതായിരുന്നു.’ (*) 53 -ാം വചനത്തിൽ വരുന്നതുപോലെ, കാര്യം തുറന്നു പറയാൻ അല്ലാഹു നാണിക്കുകയില്ലല്ലോ.

സൈദ് (റ)ന്റെ പേർ കൂർആനിൽ എടുത്തുപറഞ്ഞതും, അല്ലാഹുവും റസൂലും അനുഗ്രഹം ചെയ്തുകൊടുത്തവൻ എന്ന് അദ്ദേഹത്തെ വിശേഷിപ്പിച്ചതും, കൂർആൻ നിലനിൽക്കുന്ന കാലത്തെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീർത്തി പരത്തുന്ന ഒരു മഹാഭാഗ്യമത്രെ. സൈനബ് (റ)യാകട്ടെ, തിരുമേനിയുടെ വിവാഹത്തോടുകൂടി സത്യവിശ്വാസികളുടെ മാതാക്കളിൽ ഒരാളായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. അവർ അഭിമാനപൂർവ്വം നബി ﷺ യുടെ ഭാര്യമാരോട് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞിരുന്നതായി ഹദീഥിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്: ‘നിങ്ങളെ നിങ്ങളുടെ വീട്ടുകാർ വിവാഹം ചെയ്യിച്ച് കൊടുത്തതാണ്. എന്നെ ഏഴ് ആകാശങ്ങൾക്ക് മീതെ നിന്ന് അല്ലാഹു വിവാഹം ചെയ്യിച്ചു കൊടുത്തതാണ്.’ (ബുഖാരി.)

‘നിന്റെ ഭാര്യയെ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക, അല്ലാഹുവിനെ സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക’ എന്നീ വാക്യങ്ങൾ (أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ) നബി ﷺ സൈദ് (റ)നോട് പറഞ്ഞതാണ്. തുടർന്നുള്ള രണ്ട് വാക്യങ്ങൾ- ‘അല്ലാഹു വെളിവാക്കാൻപോകുന്ന കാര്യം നീ മനസ്സിൽ മറച്ചുവെക്കുന്നു’ എന്നും, ‘പേടിക്കുവാൻ കൂടുതൽ അവകാശപ്പെട്ടവൻ അല്ലാഹുവാണെന്നിരിക്കെ നീ ജനങ്ങളെ പേടിക്കുന്നു’ എന്നും അല്ലാഹു നബി ﷺ യോട് പറഞ്ഞതുകൊണ്ടുമാകുന്നു. ‘വെളിവാക്കുവാൻ പോകുന്ന കാര്യം’ എന്ന് പറഞ്ഞതുകൊണ്ടുദ്ദേശ്യം, സൈനബ് (റ)യെ സൈദ് (റ) വിവാഹമോചനം ചെയ്യാൻ പോകുന്നതും, പിന്നീട് നബി ﷺ സൈനബ് (റ)യെ വിവാഹം ചെയ്യുമെന്നുമുള്ളതാണ്.

വേറെ ഒന്നുരണ്ട് അഭിപ്രായങ്ങളും ഇവിടെ സ്ഥലം പിടിച്ചുകാണാം. നബി ﷺ ഒരിക്കൽ സൈനബ് (റ)യെ കണ്ടുവെന്നും, അവരുടെ സൗന്ദര്യത്തിൽ തിരുമേനി ആകൃഷ്ടനായെന്നും, അങ്ങനെ അവരെ വിവാഹം ചെയ്തുകിട്ടുവാൻ തിരുമേനിക്ക് ആഗ്രഹം തോന്നിയെന്നും, ഇതിനെ ഉദ്ദേശിച്ചാണ് ‘അല്ലാഹു വെളിവാക്കാൻപോകുന്ന കാര്യം മറച്ചുവെക്കുന്നു’വെന്ന് പറഞ്ഞതെന്നും ചില വ്യാഖ്യാതാക്കൾ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. നബി തിരുമേനി ﷺ യുടെ ഉൽകൃഷ്ട പദവികളും സ്വഭാവത്തിനും ഒട്ടും നിരക്കാത്തതും, ഇസ്ലാമിന്റെ വൈരികളിൽനിന്ന് രൂപം പുണ്ടതുമായ ഈ പ്രസ്താവനയെ മഹാൻമാരായ പല പണ്ഡിതന്മാരും തക്ക തെളിവുകൾ സഹിതം ശക്തിയുക്തം ചെല്ലിക്കഴിഞ്ഞതാണ്. ഈ പഴഞ്ചൻ പ്രസ്താവനയെ വിമർശിക്കാൻ മുതിർന്ന ചിലർ, അതിനെക്കാൾ വമ്പിച്ച അബദ്ധത്തിൽ പതിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. വിമർശനത്തിന് ഇവർ കണ്ടുപിടിച്ച പുതിയ സൂത്രമാണതിന് കാരണം. ‘നീ നിന്റെ ഭാര്യയെ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക’. (أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ) എന്ന് തുടങ്ങി ‘പേടിക്കുവാൻ ഏറ്റവും അവകാശപ്പെട്ടവൻ അല്ലാഹുവാണ്’ (أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ) എന്നത്വരെയുള്ള എല്ലാ വാക്യങ്ങളും നബി ﷺ സൈദ് (റ)നോട് പറഞ്ഞതായിട്ടാണ് ഇവർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്. ‘അല്ലാഹു വെളിവാക്കാൻ പോകുന്ന കാര്യമെന്നും, ‘നീ മനസ്സിൽ മറച്ചുവെക്കുന്നു’വെന്നും പറഞ്ഞതിന് ഇവർ നൽകുന്ന വ്യാഖ്യാനം ഇതാകുന്നു: ‘സൈനബ് (റ)യുമായി യോജിച്ചുപോകയില്ലെന്ന് സൈദ് (റ)ന് ബോധ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്; നബി

كما في الفتح وابن جرير (*)

യുടെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം നടത്തപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ആ വിവാഹം അവസാനിപ്പിക്കുന്നത് നബി ്യ്ക്ക് മനോവേദനയുണ്ടാകും; എങ്ങനെയെങ്കിലും ഭാര്യയെ പ്രീതിപ്പെടുത്തുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നപക്ഷം പാവത്തിനൊരു കുലീനയെ കിട്ടിയപ്പോഴേക്ക് അവളെ പൂജിക്കുകയാണെന്നും മറ്റും ജനങ്ങൾ കളിയാക്കുകയും ചെയ്യും; എന്നിങ്ങനെയുള്ള ധർമസങ്കടത്തിലാണ് സൈദ് (റ)'.¹

കേൾക്കുമ്പോൾ തന്നെ ബാലിശമെന്ന് തോന്നത്തക്ക ഈ അഭിപ്രായം, കേവലം അബദ്ധമത്രെ. 1-ാമതായി ശാസനാരൂപത്തിലുള്ള ക്രിയകളും, വാർത്താരൂപത്തിലുള്ള ക്രിയകളും തമ്മിൽ കൂട്ടിച്ചേർത്തു (عطف ചെയ്ത്) പറയുവാൻ പാടില്ലെന്നുള്ളത് അറബിസാഹിത്യശാസ്ത്രത്തി (علم المعاني)ലെ ഒരു അംഗീകൃത തത്വമാകുന്നു. അപ്പോൾ, أَمْسَكَ (നീ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക) എന്ന ക്രിയയോട് കൂട്ടിച്ചേർത്തുകൊണ്ട് وَاتَّقِ (നീ സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക) എന്ന് പറഞ്ഞതുപോലെ وَتَخَفِ (നീ മറച്ചുവെക്കുകയും ചെയ്യുന്നു) എന്നും, وَتَخْشِ (നീ പേടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു) എന്നുമുള്ള ക്രിയകൾ അതിനോടു കൂടിച്ചേർന്നതാണെന്ന് വെക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. 2-ാമതായി: ഈ വാദം ഹദീസുകൾക്കും വിരുദ്ധമാകുന്നു. ഇമാം ബുഖാരി (റ) 'കിതാബുത്തൗഹീദ്'ിൽ ഉദ്ധരിച്ച രണ്ട് രിവായത്തുകളിൽ ഒന്നിന്റെ വാചകം നോക്കുക: جَاءَ زَيْدُ بْنُ حَارِثَةَ يَشْكُو فَجَعَلَ النَّبِيُّ ﷺ يَقُولُ أَتَى اللَّهَ وَأَمْسَكَ عَلَيْكَ زَوْجَكَ (സൈദുബ്നു ഹാരിമഃ സങ്കടപ്പെട്ടുകൊണ്ട് നബി ്യുടെ അടുക്കൽ വന്നു. അപ്പോൾ തിരുമേനി പറയുകയായി: 'നീ അല്ലാഹുവിനെ സൂക്ഷിക്കുക; നിന്റെ ഭാര്യയെ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുക') നബി ്യുടെ വാചകത്തിൽ വേറെ വാക്കുകളൊന്നും ഈ രിവായത്തിൽ ഇല്ലാത്ത സ്ഥിതിക്ക് ആയത്തിലെ തുടർന്നുള്ള വാക്യങ്ങൾ നബി ്യ്ക്ക് സൈദ് (റ)നോട് പറഞ്ഞതല്ലെന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. രണ്ടാമത്തെ രിവായത്തിലെ വാചകം ഇതാണ്: وَتَخَفِ فِي نَفْسِكَ مَا لِلَّهِ مَبْدِيهِ وَتَخْشِ النَّاسَ نَزَلَتْ فِي شَأْنِ زَيْنَبَ وَزَيْدِ بْنِ حَارِثَةَ (അല്ലാഹു വെളിവാക്കുവാൻ പോകുന്നകാര്യം നീ നിന്റെ മനസ്സിൽ ഒളിച്ചുവെക്കുകയും, നീ ജനങ്ങളെ പേടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു'വെന്നുള്ളത് സൈനബയുടെയും, സൈദുബ്നുഹാരിമയുടെയും വിഷയത്തിൽ അവതരിച്ചതാണ്) ഈ രണ്ട് വാക്യങ്ങളും നബി ്യ്ക്ക് പറഞ്ഞതല്ലെന്നും, നബി ്യ്ക്കോട് അല്ലാഹു പറഞ്ഞതാണെന്നുമാണ് ഈ രണ്ട് രിവായത്തും മനസ്സിലാക്കിത്തരുന്നത്. എന്നി, കൂടുതൽ തെളിവുകൾ പരിശോധിക്കേണ്ടതില്ലല്ലോ.

ഈ സുറത്തിലെ വ്യാഖ്യാനത്തിൽ إِلَى أَحَقِّ أَنْ تَخْشَاهُ - إلى نفسك എന്ന ഒരു ശീർഷകം തന്നെ ബുഖാരിയിലുണ്ട്. നാം രണ്ടാമതായി ഉദ്ധരിച്ച അതേ രിവായത്ത് തന്നെ ഇവിടെയും അദ്ദേഹം ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ ശീർഷകത്തിന്റെ വിശദീകരണവേളയിൽ, നാം മേൽ പ്രസ്താവിച്ച വസ്തുതകൾക്ക് നിദാനമായ പല രിവായത്തുകളും ഉദ്ധരിച്ചശേഷം ഇമാം അസ്കലാനീ (റ)തന്റെ 'ഫത്ത് ഹുൽബാരി'യിൽ പറയുകയാണ്: 'വേറെയും പലതും ഈ വിഷയത്തിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്; പല മുഹമ്മദീയരും അവയെ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിൽ സമയം ചില വഴിക്കുന്നത് ശരിയല്ല. ഞാൻ ഉദ്ധരിച്ചതാണ് സ്വീകാര്യ യോഗ്യമായത്. അതിന്റെ ആകെസാരം ഇതാകുന്നു: സൈനബ് പിന്നീട് തന്റെ ഭാര്യയാകുവാൻ പോകുന്നുണ്ടെന്ന് അല്ലാഹു നബി ്യ്ക്ക് അറിയിച്ചുകൊടുത്തിരുന്നതിനെയാണ് അവിടുന്ന് മറച്ചുവെച്ചിരുന്നത് (*). ഇത് മറച്ചുവെക്കുവാൻ കാരണം, മകന്റെ ഭാര്യയെ വിവാഹംകഴിച്ചുവെന്നുള്ള ജനസംസാരത്തെ ഭയന്നതായിരുന്നു. അല്ലാഹുവാകട്ടെ, 'ജാഹിലിയത്തിന്റെ ദത്തുപുത്രനിയമങ്ങളെ തീരെ എടുത്തുകളയുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്തു.

(*) മറിച്ച് ചിലർ പ്രസ്താവിക്കുന്നത്പോലെ, അവരെ വിവാഹം കഴിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്ന ആശ്രമമല്ല എന്ന് താൽപര്യം.

മുസ്ലിംകളിൽ അത് കൂടുതൽ സ്വീകാര്യമായിത്തീരുവാൻവേണ്ടി, അവരുടെ നേതാവുമുഖാന്തരം തന്നെ അത് സംഭവിക്കുകയും ചെയ്തു.' (راجع فتح الباری ج ٨ ص ٤٢٥) പോറ്റു പുത്രൻമാർ തങ്ങളുടെ ഭാര്യമാരെ വിവാഹമോചനം ചെയ്താൽ പിന്നീട് ആ സ്ത്രീകളെ വിവാഹം ചെയ്യുന്നതിന് ഇസ്‌ലാമിൽ യാതൊരു വിരോധവുമില്ലെന്ന് പ്രയോഗത്തിൽ കാണിച്ചുകൊടുക്കലാണ്, നബി ﷺ സൈനബ്(റ)യെ വിവാഹം ചെയ്തുകൊടുത്തതിലുള്ള യുക്തിയെന്ന് ഈ ആയത്തിൽ അല്ലാഹു വ്യക്തമാക്കി. അടുത്ത ആയത്തിൽ വീണ്ടും പറയുന്നത് നോക്കുക:

﴿38﴾ അല്ലാഹു നബിക്ക് നിശ്ചയിച്ചു (നിയമിച്ചു) കൊടുത്തതിൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെമേൽ യാതൊരു വിഷമവും ഉണ്ടാകുവാനില്ല; -മുൻകഴിഞ്ഞുപോയിട്ടുള്ളവരിൽ (നപ്പാക്കപ്പെട്ടിരുന്ന) അല്ലാഹുവിന്റെ നടപടിക്രമം തന്നെ. അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപന വ്യവസ്ഥാപിതമായ ഒരു വ്യവസ്ഥയാകുന്നു. (ഖണ്ഡിത) വ്യവസ്ഥയാകുന്നു.

﴿39﴾ അതായത്: അല്ലാഹുവിന്റെ ദൗത്യങ്ങളെ എത്തിച്ചു [പ്രബോധനം ചെയ്തു] കൊടുക്കുകയും, അവനെ പേടിക്കുകയും, അല്ലാഹുവിനെയല്ലാതെ ഒരാളെയും പേടിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നവർ! [അവരിൽ നപ്പാക്കപ്പെട്ട നടപടി തന്നെ നബിയിലും നടപ്പാക്കിയിരിക്കുകയാണ്].

വിചാരണ നടത്തുന്നവനായി അല്ലാഹുതന്നെ മതി!

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَّقْدُورًا

الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا

﴿38﴾ مِنْ حَرَجٍ ഉണ്ടായിട്ടില്ല, ഇല്ല, ഉണ്ടാകാനില്ല عَلَى النَّبِيِّ നബിയുടെമേൽ അദ്ദേഹത്തിന് അല്ലാഹു നിയമിച്ചതിൽ, നിശ്ചയിച്ചതിൽ لَهُ അല്ലാഹു നിയമിച്ചതിൽ, നിശ്ചയിച്ചതിൽ فِي الَّذِينَ خَلَوْا മുൻകഴിഞ്ഞുപോയവരിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ നടപടി, ചട്ടം, മാർഗ്ഗം سُنَّةَ اللَّهِ അല്ലാഹുവിന്റെ നടപടി, ചട്ടം, മാർഗ്ഗം وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപന, കാര്യം مِنْ قَبْلُ മുൻപ് وَكَانَ ആകുന്നു, ആയിരിക്കുന്നു أَمْرُ اللَّهِ അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപന, കാര്യം مَّقْدُورًا നിർണ്ണയം ചെയ്യപ്പെട്ട, വ്യവസ്ഥ ചെയ്യപ്പെട്ട (ഖണ്ഡിതമായ) നിർണ്ണയം ചെയ്യപ്പെട്ട, വ്യവസ്ഥ ചെയ്യപ്പെട്ട (ഖണ്ഡിതമായ) ﴿39﴾ الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ എത്തിച്ചുകൊടുക്കുന്ന (പ്രബോധനം ചെയ്യുന്ന)വർ رِسَالَاتِ اللَّهِ അവർ അവനെ പേടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു وَيَخْشَوْنَهُ അവർ അല്ലാഹുവിന്റെ ദൗത്യങ്ങളെ പേടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ അവർ പേടിക്കുന്നില്ല ഒരാളെയും അല്ലാഹുവിനെയല്ലാതെ وَكَفَى بِاللَّهِ അല്ലാഹു (തന്നെ) حَسِيبًا വിചാരണക്കാരൻ

സൈനബ് (റ)യുടെ വിവാഹവിഷയത്തിൽ നബി ﷺ യെ സംബന്ധിച്ച് യാതൊരു ആക്ഷേപവും അരോപണവുമില്ല; അല്ലാഹു നിയമിച്ചുകൊടുത്തത് നടപ്പിൽ വരുത്തുക മാത്രമേ അദ്ദേഹം ചെയ്തിട്ടുള്ളൂ; ഇത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രവാചകൻമാർ മുഖേന ജനങ്ങൾക്ക് മാതൃക കാട്ടുക എന്നത് അല്ലാഹുവിന്റെ മുമ്പേയുള്ള നടപടിയാണ്. അവന്റെ കൽപനാനിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നത് അവരുടെ ചുമതലയാണ്; അതിൽ അല്ലാഹുവിനെയല്ലാതെ മറ്റൊരാളെയും അവർ ഭയപ്പെടുന്നതുമല്ല; അവിശ്വാസികളും വക്ര ബുദ്ധികളും എന്തുതന്നെ പറഞ്ഞാലും അത് വിലവെക്കേണ്ടതില്ല; അതിനെപ്പറ്റി വിചാരണ ചെയ്തു നടപടി എടുക്കുവാൻ അല്ലാഹു മാത്രം മതി; അതവൻ നടത്തിക്കൊള്ളും എന്നൊക്കെയാണ് അല്ലാഹു ഈ വചനത്തിൽ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നത്. 'മുഹമ്മദ് അവന്റെ മകന്റെ ഭാര്യയെ വിവാഹം കഴിച്ചു' എന്ന് ആക്ഷേപിക്കുന്നവരെ അല്ലാഹു ഒരു യാഥാർത്ഥ്യം -മൗലിക പ്രധാനമായ ഒരു സിദ്ധാന്തം -ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു:-

﴿40﴾ മുഹമ്മദ് നിങ്ങളുടെ പുരുഷൻമാരിൽ ഒരാളുടെയും പിതാവായിട്ടില്ല; എങ്കിലും, (അദ്ദേഹം) അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലും, നബിമാരിൽ അവസാനത്തെവനുമാകുന്നു. അല്ലാഹു എല്ലാവസ്തുവെക്കുറിച്ചും അറിയുന്നവനാകുന്നു.

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَٰكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ
وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

﴿40﴾ അല്ല, ആയിട്ടില്ല **مُحَمَّدٌ** മുഹമ്മദ് ഒരാളുടെയും പിതാവ്, ബാപ്പ **رَّسُولَ اللَّهِ** നിങ്ങളുടെ പുരുഷൻമാരിൽപെട്ട **وَلَكِن** എങ്കിലും, പക്ഷേ **وَأَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ** അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലത്രെ നബിമാരിൽ അവസാനത്തെവനും, അന്ത്യപ്രവാചകനും **وَكَانَ اللَّهُ** അല്ലാഹു ആകുന്നു **بِكُلِّ شَيْءٍ** എല്ലാ വസ്തുവെ (കാര്യത്തെ)പ്പറ്റിയും **عَلِيمًا** അറിയുന്നവൻ

മുഹമ്മദ് നിങ്ങളിൽ ആരുടെയും പിതാവല്ല. എന്നിരിക്കെ, അദ്ദേഹം എങ്ങനെയാണ് സൈദിന്റെ പിതാവാകുന്നതും, സൈദ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രനാകുന്നതും?! അപ്പോൾ പുത്രൻ വിവാഹം കഴിച്ചവളെ പിതാവ് വിവാഹം ചെയ്തുവെന്ന വാദം തികച്ചും നിരർത്ഥമാകുന്നു. യഥാർത്ഥ പുത്രനല്ലെങ്കിലും പോറ്റുപുത്രനായ സ്ഥിതിക്ക് ഈ വിവാഹം ആക്ഷേപാർഹമാണെന്നാണ് വാദമെങ്കിൽ അതിനും പ്രസക്തിയില്ല. കാരണം, അദ്ദേഹം അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലാണ്. അവന്റെ നിയമവ്യവസ്ഥകൾ പ്രബോധനം ചെയ്യാനും, നടപ്പിൽ വരുത്തി മാതൃക കാണിക്കുവാനും ബാധ്യസ്ഥനാണദ്ദേഹം. നിങ്ങളുടെ ഈ ദുഷിച്ച മാമൂൽ നടപടിക്ക് അറുതിവരുത്തി അല്ലാഹുവിന്റെ നിയമം പ്രായോഗികരംഗത്ത് വരുത്തുകയാണ് അദ്ദേഹം ചെയ്തത്. എനി ഒരു നബിയോ, റസൂലോ വരുവാനുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ, അവർ മുഖാന്തരം ഇത് നടപ്പിലാക്കാമെന്ന് വെക്കാമായിരുന്നു. പക്ഷേ, എനി റസൂലോ നബിയോ വരുവാനുമില്ല. മുഹമ്മദ് നബി ﷺ അന്ത്യപ്രവാചകനാണ്. പ്രവാചകത്വശ്രംഖല അദ്ദേഹത്തോടുകൂടി അവസാനിപ്പിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഭൂത- വർത്തമാന- ഭാവി വ്യത്യാസമില്ലാതെ, സകല കാര്യങ്ങളും അറിയുന്ന സർവ്വജ്ഞനാണല്ലോ അല്ലാഹു. അതുകൊണ്ട് അവന്റെ ആജ്ഞാനിർദ്ദേശങ്ങളെക്കുറിച്ച് ചോദ്യചെയ്യാൻ അൽജ്ഞനായ മനുഷ്യൻ ഒട്ടും അർഹതയില്ല. അല്ലാഹുവിന്റെ ആജ്ഞാനിർദ്ദേശങ്ങൾ അപ്പടി ചോദ്യം ചെയ്യാതെ അനുസരിക്കുവാനേ അവൻ അവകാശമുള്ളൂ. അത് അവന്റെ കടമയാകുന്നു. ഇതാണ് ഈ ആയത്തിലടങ്ങിയ ആശയങ്ങളുടെ രത്നച്ചുരുക്കം.

‘നുബുവ്വത്ത്’ (പ്രവാചകത്വം) സിദ്ധിച്ചവരെല്ലാം റസൂലായിക്കൊള്ളണമെന്നില്ല. ‘രിസാലത്താ’കുന്ന ദിവ്യ ദൗത്യം കൂടി ലഭിച്ചവർക്കാണ് റസൂൽ എന്ന് പറയുന്നത്. അപ്പോൾ മുഹമ്മദ് നബി തിരുമേനി ﷺ നബിമാരിൽ അവസാനത്തെആളാണ് എന്ന് പറയുമ്പോൾ, അവിടുത്തേക്ക് ശേഷം നബിയുമില്ല, റസൂലുമില്ല എന്ന് വ്യക്തമാണ്.

(‘ഖാതമുനബിയ്യിൻ’) എന്നും, (‘ഖാതിമുനബിയ്യിൻ’) എന്നും ഇവിടെ വായനയുണ്ട്. കൂർആൻ വായനക്കാരായ പണ്ഡിതനേതാക്കളിൽ മിക്കവരും ‘ഖാതിം’ എന്നാണ് വായിച്ചിട്ടുള്ളത്. രണ്ടായാലും ‘നബിമാരിൽ അവസാനത്തെവൻ’ -അഥവാ അന്ത്യപ്രവാചകൻ- എന്നുതന്നെയാണ് അതിന്റെ അർത്ഥം. ഇതിന്റെ ക്രിയാരൂപമായ ‘ഖത്തമ്’ എന്ന വാക്ക് ‘അവസാനിപ്പിച്ചു’ എന്നും ‘മുദ്രവെച്ചു’ -അഥവാ ‘സീൽവെച്ചു’ -എന്നുമുള്ള അർത്ഥങ്ങളിൽ ഉപയോഗിക്കപ്പെടാറുണ്ട്. ഇതനുസരിച്ച് ‘ഖാതമ്’ എന്ന പദത്തിന് ‘മുദ്ര’ -അഥവാ ‘സീൽ’ എന്നും അർത്ഥം വരും. ‘ഖാതമുനബിയ്യിൻ’ എന്ന വാക്കിന് ‘നബിമാരുടെ മുദ്ര എന്ന് വിവർത്തനം ചെയ്യാമെങ്കിൽതന്നെ, അതിന്റെ വിവക്ഷ ‘നബിമാരിൽ അവസാനത്തെ ആൾ’ എന്ന് മാത്രമാകുന്നു. ഏതെങ്കിലും ഒന്നിൽ സീൽവെച്ച് എന്ന് പറഞ്ഞാൽ അതിൽ എനി ഒന്നും ഏറ്റുവാനോ, കുറക്കുവാനോ നിവൃത്തിയില്ലാതാക്കി എന്നാണ് ഉദ്ദേശ്യം.

خاتم എന്ന പദത്തിന്റെ ‘സീൽ- അല്ലെങ്കിൽ- മുദ്ര’ എന്ന അർത്ഥത്തെ ചൂഷണം ചെയ്തും, ദുർവ്യാഖ്യാനം ചെയ്തും വരുന്ന ഒരു കക്ഷി അടുത്ത കാലത്ത് നമ്മുടെ നാടുകളിൽ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ‘ഖാദിയാനികൾ’ എന്നപേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ‘അഹ്മദിയ്യാ’ സമുദായക്കാരാണിത്. മുഹമ്മദ് നബി തിരുമേനി ﷺ അന്ത്യപ്രവാചകനാണെന്ന് സമ്മതിച്ചാൽ, അവരുടെ നേതാവും നബിത്വവാദിയുമായ മീർസാഗുലാം അഹ്മദ് ഖാദിയാനിക്ക് നബിത്വം കല്പിക്കുവാൻ നിർവ്വാഹമില്ലല്ലോ; ഇതാണിതിന് കാരണം. ആകയാൽ, النبين خاتم എന്ന വാക്കിന് ‘നബിമാരുടെ സീൽ’ എന്ന് വാക്കർത്ഥം കൊടുക്കുകയും, നബിമാരിൽവെച്ച് ശ്രേഷ്ഠൻ എന്ന് അതിന് വിവക്ഷ നൽകുകയുമാണ് ഇവരുടെ പതിവ്. കൂർആനിൽ നിന്നോ, ഹദീഥിൽ നിന്നോ, പ്രധാന അറബി നിലങ്ങളിൽനിന്നോ ഇവർക്ക് തെളിവുകൾ ഉദ്ധരിക്കാനല്ല. എല്ലാം നേരെമറിച്ചാണുള്ളത്. അതുകൊണ്ട് ഏതെങ്കിലും അറബി ഗ്രന്ഥങ്ങളിലോ മറ്റോ തങ്ങളുടെ വാദത്തിന് അനുകൂലമാക്കി ചിത്രീകരിക്കുവാൻ സാധിച്ചേക്കുന്ന വല്ല പ്രയോഗങ്ങളും കണ്ടാൽ, അവർ അത് പൊക്കിക്കൊട്ടുന്നത് കാണാം. സ്ഥലദൈർഘ്യത്തെ ഓർത്തു ഇവിടെ കൂടുതൽ വിസ്തരിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. മുഹമ്മദ് തിരുമേനി ﷺ യുടെശേഷം ഒരു നബിയോ റസൂലോ വരാമെന്നുള്ള വാദം ഇസ്ലാമിന്റെ മൗലികസിദ്ധാന്തത്തിന് കടകവിരുദ്ധമായതും, മുസ്ലിം സമുദായത്തിന്റെ ഏകകണ്ഠമായ അഭിപ്രായത്തിനും തീരുമാനത്തിനും എതിരായതും ആണെന്ന് പരക്കെ അറിയപ്പെട്ടതാണല്ലോ. എങ്കിലും സാധാരണക്കാരുടെ ഓർമ്മക്ക്വേണ്ടി ഈ വ്യാജവാദത്തിന്റെ പൊള്ളത്തരം വ്യക്തമാക്കുന്ന അൽപം ചില സംഗതികൾ മാത്രം ഇവിടെ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാം:-

1) മനുഷ്യൻ ബുദ്ധിപരമായ പക്ഷത പ്രാപിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ലാത്തതുകൊണ്ട് ആദ്യ കാലങ്ങളിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ ഏകമതമായ ഇസ്ലാം അതിന്റെ പരിപൂർണ്ണമായ രൂപത്തിൽ നബി ﷺ ക്ക് മുസ് അവതരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. അറിയപ്പെട്ടിടത്തോളം, ശരീഅത്തും (ഇസ്ലാമിക നിയമസംഹിതയും) വേദഗ്രന്ഥവുമെന്നനിലക്ക് മനുഷ്യസമുദായത്തിൽ അല്ലാഹുവിനാൽ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ട ആദ്യത്തെ ഗ്രന്ഥം തൗറാത്താകുന്നു. അതാകട്ടെ, ഇസ്റാഇൽ സമുദായത്തിലേക്ക് റസൂലായി നിയോഗിക്കപ്പെട്ട മൂസാ നബി (അ)യുടെ കൈക്ക് അവർക്ക്വേണ്ടി അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടതായിരുന്നു. മുഹമ്മദ് നബി ﷺ തിരുമേനി മനുഷ്യ ലോകത്തിനാകമാനമുള്ള ദൈവദൂതനാകകൊണ്ടും, തിരുമേനിയുടെ നിയോഗമായപ്പോഴേക്കും മനുഷ്യസമുദായത്തിന്റെ ബുദ്ധിപരമായ വളർച്ച

പൂർണ്ണത പ്രാപിച്ചതുകൊണ്ടും തിരുമേനിക്ക് അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ട വേദഗ്രന്ഥം- കൂർആൻ- ഇസ്ലാമിന്റെ പരിപൂർണ്ണവും സർവ്വജനീനവുമായ വേദഗ്രന്ഥമായിത്തീർന്നു. ആ ഗ്രന്ഥം യാതൊരു മാറ്റത്തിരുത്തലും കൂടാതെ ലോകാവസാനം വരെ നിലനിൽക്കുന്നതാണെന്ന് അല്ലാഹു ഉറപ്പ് നൽകുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. എന്നിരിക്കെ, എനി ഒരു പ്രവാചകന്റെയോ റസൂലിന്റെയോ വരവിനാകട്ടെ, വേദഗ്രന്ഥത്തിന്റെ അവതരണത്തിനാകട്ടെ ആവശ്യമില്ല. നബി തിരുമേനി ﷺ യുടെ വിധോഗത്തിന് അൽപം മുമ്പ് മനുഷ്യസമുദായത്തോടാകമാനം യാത്ര പറഞ്ഞ ഒരു മഹാസമ്മേളനമാണല്ലോ 'ഹജ്ജത്തുൽവിദാ' (حجة الوداع). ഈ സമ്മേളനത്തിൽവെച്ച് തിരുമേനിക്ക് അവതരിച്ച കൂർആൻ വചനം ഈ പരമാർത്ഥം സ്പഷ്ടമാക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. അല്ലാഹു പറയുന്നു: **وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا - المائدة: 4** (ഇന്ന് നിങ്ങൾക്ക് നിങ്ങളുടെ മതം ഞാൻ പൂർത്തിയാക്കിത്തരുകയും, എന്റെ അനുഗ്രഹം നിങ്ങളിൽ പരിപൂർണ്ണമാക്കുകയും, നിങ്ങൾക്ക് ഇസ്ലാമിനെ മതമായി ഞാൻ തുപ്തിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. (മാഇദ: 4.) വിശുദ്ധ കൂർആന്റെ സംരക്ഷണത്തെക്കുറിച്ച് അല്ലാഹു പറയുന്നത് നോക്കുക: **الحجر: 9** - **إِنَّا نَحْنُ الذِّكْرُ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ** നാം തന്നെയാണ് പ്രമാണത്തെ- കൂർആനെ- അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. നാം തന്നെ അതിനെ കാത്തുസൂക്ഷിക്കുന്നവരുമാകുന്നു. (ഹിജർ: 9)

2) ആദ്യകാലത്ത് മനുഷ്യൻ ബുദ്ധിപരമായ പക്ഷത പ്രാപിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നില്ലെന്നപോലെ തന്നെ വാർത്താവിതരണം, ഗതാഗതസൗകര്യം, അന്വേഷണ സമ്പർക്കം ആദിയായ നാഗരിക തുറകളിലും മുൻസമുദായങ്ങൾ വളരെ പിന്നിലായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് നബി തിരുമേനി ﷺ ക്ക് മുമ്പ് ഭൂലോകത്ത് നിയുക്തരായ എല്ലാ നബിമാരും ചില പ്രത്യേക സമുദായങ്ങളിലേക്ക് മാത്രം നിയുക്തരായി. നബി തിരുമേനി ﷺ യാകട്ടെ, കാലദേശവ്യത്യാസമില്ലാതെ, ലോകാവസാനം വരേക്കുമുള്ള എല്ലാ ജനങ്ങൾക്കും വേണ്ടി നിയുക്തനായ റസൂലും. അദ്ദേഹം കൊണ്ടുവന്ന ദൈവിക നിയമസംഹിത സകല ജനങ്ങൾക്കും ബാധകമായതാകുന്നു. ഇക്കാരണത്താലും എനി ഒരു പ്രവാചകന്റെയോ വേദഗ്രന്ഥത്തിന്റെയോ ആവശ്യം ലോകത്തിന് അവശേഷിക്കുന്നില്ല. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(1) **قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا - الأعراف: 158** പറയുക: ഹേ, മനുഷ്യരേ! ഞാൻ നിങ്ങൾ എല്ലാവർക്കുമുള്ള അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലാകുന്നു. (അഅ്റാഫ്: 158.)

(2) **وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرِ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ - سبأ: 28** 2. മനുഷ്യർക്ക് ആകമാനം സന്തോഷവാർത്ത അറിയിക്കുന്നവനും താക്കീത് നൽകുന്നവനും ആയിട്ടല്ലാതെ നിന്നെ നാം അയച്ചിട്ടില്ല. പക്ഷേ, മനുഷ്യരിൽ അധികമായും അറിയുന്നില്ല. (സബ് 28.) ജാബിർ (റ) നിവേദനം ചെയ്തതും, ബുഖാറീ (റ)യും മുസ്ലിമും (റ) ഉദ്ധരിച്ചതുമായ ഒരു നബിവചനവും ഈ വസ്തുത തന്നെയാണ് ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നത്. ഇതര നബിമാർക്ക് സിദ്ധിച്ചിട്ടില്ലാത്ത അഞ്ച് പ്രത്യേകതകൾ വിവരിക്കുന്ന കൂട്ടത്തിൽ തിരുമേനി പറയുന്നു: (ഒരു നബി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനതയിലേക്ക് മാത്രമായിരുന്നു നിയോഗിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന്. ഞാൻ മനുഷ്യരിലേക്ക് പൊതുവായി നിയോഗിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.)

3. നബി തിരുമേനി ﷺ യുടെ നിയോഗം ജനസമുദായത്തിന് ആകമാനമാണെന്നതും, വിശുദ്ധ കൂർആൻ ഇസ്ലാമിന്റെ പരിപൂർണ്ണ നിയമസംഹിതയാണെന്നതും ശരി

തന്നെ, എന്നാലും ഇടക്കാലത്ത് സമുദായത്തെ ഉദ്ധരിക്കുവാൻ നബിമാർ ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത് ആവശ്യമല്ലേ? എന്നാണ് പുത്തൻ നബിത്വവാദികളുടെ ഒരു ന്യായം. കേവലം സാധാരണക്കാരായ പൊതുജനങ്ങൾ ഈ ന്യായം ശരിയാണെന്ന് കരുതുകയും ചെയ്തേക്കാം. എന്നാൽ, പ്രത്യേക വേദഗ്രന്ഥമോ നിയമസംഹിതയോ ഇല്ലാത്ത നബിമാരുടെ ചുമതല തങ്ങൾക്കുമുമ്പ് നിലവിലുള്ള ദൈവികനിർദ്ദേശങ്ങൾ ജനങ്ങളെ ഉപദേശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക എന്നുള്ളതാണ്. അവർക്ക് അല്ലാഹുവിങ്കൽ നിന്നും പ്രവാചകത്വത്തിന്റെ സ്ഥാനപദം ലഭിച്ചിരിക്കുമെന്നുമാത്രം. കൂർആന്റെ അനുയായികളാകട്ടെ, പ്രവാചകത്വപദവി ഇല്ലാത്തതെന്ന ഈ കൃത്യം ലോകാവസാനം വരെ നിലനിറുത്തിപ്പോരുവാൻ ബാധ്യസ്ഥരാകുന്നു. ആ നിലക്കും പ്രവാചകന്റെ ആവശ്യം എനി അവശേഷിക്കുന്നില്ല. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

1. നമ്മളിലേക്ക് ചെത്തിക്കൊടുത്തു **وَمَا يَكْفُرُ بِهِ كُفْرًا وَلَئِنْ جَاءَتْكُمْ بِلَايَاتٌ مِنْهُ لَتَقُولَنَّ لَهُمْ هِيَ السَّحَابُ الْمُسَوِّجَاتُ** (അല്ലാഹു നമ്മെ ക്ഷമിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു സമൂഹം നിങ്ങളിൽ ഉണ്ടായിരിക്കട്ടെ. (ആലുഇം നാൻ: 104.)⁷¹ التوبة: ٧١

2. സത്യവിശ്വാസികളായ പുരുഷന്മാരും സ്ത്രീകളും ചിലർ ചിലരുടെ -അന്യോന്യം- കാര്യകർത്താക്കളാകുന്നു. അവർ സൽക്കാര്യംകൊണ്ട് കൽപിക്കുകയും, നിഷിദ്ധമായതിനെ വിരോധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. (തൗബ: 71.)

വിമതസ്ഥർക്ക് മതപ്രബോധനം ചെയ്യുന്നതും, അന്യോന്യം ഉപദേശിക്കുന്നതും മുസ്ലിംകളുടെ കടമയും കർത്തവ്യവുമാണെന്ന് കാണിക്കുന്ന നിരവധി കൂർആൻ വചനങ്ങളും നബി വചനങ്ങളും ഉണ്ടെന്ന് പറയേണ്ടതില്ല. പണ്ഡിതന്മാരിലാണ് ഈ ചുമതല പ്രധാനമായും നിലകൊള്ളുന്നത്. അതുകൊണ്ടാണ് ഒരു ഹദീഥിൽ... **وان العلماء ورثة الأنبياء** (പണ്ഡിതന്മാർ നബിമാരുടെ അനന്തരാവകാശികളാണ്) എന്ന് നബി ﷺ അരുളിച്ചെയ്തതും. (അബൂദാവൂദ്; തിർമദി.)

4. ലോകത്ത് എന്ത് മാറ്റങ്ങൾ തന്നെ സംഭവിച്ചാലും, കൂർആൻ അതിന്റെ സാക്ഷാൽ രൂപത്തിന് ഭാഗം വരാതെ കാത്തുസൂക്ഷിക്കുമെന്ന് അല്ലാഹു പറഞ്ഞുവല്ലോ. മനുഷ്യസമുദായം എത്ര ദുഷിച്ചാലും അവരിൽ അർപ്പം ചിലരെങ്കിലും സത്യത്തിൽ നിലകൊള്ളുന്നവരായും, ഇസ്ലാമിന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നവരായും ലോകാവസാനംവരെ അവശേഷിക്കാതിരിക്കുകയില്ലെന്ന് ഇതിൽനിന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. മാത്രമല്ല, ഇതൊരു യാഥാർത്ഥ്യം തന്നെയാണെന്ന് നബി ﷺ പ്രവചനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അവിടുന്ന് പറയുന്നു:- **وهم على ذلك - متفق عليه لا يزال من أمّتي أمة قائمة بأمر الله لا يضرهم من خذلهم ولا من خالفهم حتى يأتي أمر الله** (എന്റെ സമുദായത്തിൽ, അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപന അനുസരിച്ച് നിലകൊള്ളുന്ന ഒരു സമൂഹം ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കും. അവരെ കൈവെടിയുന്നവരാകട്ടെ, അവരോട് ഭിന്നിച്ചു നിൽക്കുന്നവരാകട്ടെ- ആരും തന്നെ- അവർക്ക് ഉപദ്രവം വരുത്തുകയില്ല. അങ്ങനെ, അവർ അതേ നിലയിലിരിക്കെ അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപന (ലോകാവസാനം) വരുന്നതും. (ബു: മു.)

5. മേൽപറഞ്ഞതെല്ലാം ശരി, എന്നാലും ഒരു പ്രവാചകൻ എന്തുകൊണ്ട് വന്നുകൂടാ? എന്നാണ് എനി ചോദിക്കുവാനുള്ളത്. ഇതിന് ഏറ്റവും വ്യക്തവും, പ്രധാനവുമായ മറുപടി, നബി തിരുമേനി ﷺ നബിമാരിൽ അവസാനത്തെ ആളാണെന്ന് പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന നമ്മുടെ

ഈ ആയത്തുതന്നെയാണ്. പക്ഷേ, മേൽ സൂചിപ്പിച്ച പ്രകാരം, അതിന്റെ അർത്ഥവിവക്ഷയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പുതിയ കൃത്രിമ നബിമാരുടെ അനുയായികൾ പല ദുർവ്യാപ്തങ്ങളും നടത്തിയിരിക്കയാണല്ലോ. ആ സ്ഥിതിക്ക് ഇവരുടെ ദുർവ്യാപ്തങ്ങളെ തികച്ചും നിരർത്ഥമാണെന്ന് കാണിക്കുന്ന ചില സംഗതികൾ കൂടി ഇവിടെ ഓർമ്മിക്കുന്നത് നന്നായിരിക്കും.

1 -ാമതായി: ഈ ആയത്തിലെ خاتم النبیین എന്ന വാക്കിന് നബി തിരുമേനി നൽകുന്ന അർത്ഥം എന്താണെന്ന് നോക്കാം. തിരുമേനിയെന്നല്ലോ കൂർആൻ ജനങ്ങൾക്ക് പ്രബോധനം ചെയ്തതും, വിവരിച്ചുതന്നതും. അപ്പോൾ തിരുമേനിയുടെ വ്യാഖ്യാനത്തിനാണ് ഏത് നിലക്കും മുൻഗണന നൽകേണ്ടത്. 2 -ാമതായി: പ്രധാന അറബിനിഘണ്ടുക്കളും പണ്ഡിതന്മാരും അതിന് നൽകിയ അർത്ഥം എന്താണെന്നും 3 -ാമതായി നബി തിരുമേനി ﷺ യുടെ കാലത്തും, അതിന്ശേഷവും പുതിയ നബിത്വവാദത്തെക്കുറിച്ച് സ്വീകരിക്കപ്പെടുന്ന നിലപാട് എന്താണെന്നും പരിശോധിച്ചുനോക്കാം. ഈ വിഷയകമായി പ്രധാന ഹദീഥ് ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഹദീഥുകൾ ഏതാനും ഉദ്ധരിക്കുന്ന പക്ഷം അത് വളരെയധികം ദീർഘിച്ചുപോകും. പല സ്വഹാബികൾ വഴിയായും, പല വാചകങ്ങളിലായും വന്നിട്ടുള്ള പ്രസിദ്ധമായ നിരവധി ഹദീഥുകളിൽ രണ്ടെണ്ണം മാത്രം ഉദാഹരണത്തിന് ഇവിടെ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു:

1) നബി ﷺ പ്രസ്താവിച്ചതായി ജാബിർ (റ) നിവേദനം ചെയ്യുന്ന ഒരു ഹദീഥിന്റെ ചുരുക്കം ഇതാണ്: എന്റെയും മറ്റ് നബിമാരുടെയും ഉപമ, ഒരു പുരുഷന്റേതുപോലെയാണ്; അയാൾ ഒരു വീട് നിർമിച്ചു. ഒരു ഇഷ്ടിക്കല്ലിന്റെ സ്ഥാനം ഒഴിച്ച് മറ്റൊരാൾ അയാൾ പൂർത്തിയാക്കുകയും ഭാഗിയാക്കി നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്തു. ആകയാൽ, അതിൽ പ്രവേശിച്ച അത് നോക്കുന്നവരെല്ലാവരും പറയുകയായി: 'ഈ ഒരു കല്ലിന്റെ സ്ഥാനം ഒഴിച്ച് മറ്റുള്ളതെല്ലാം എന്തൊരു ഭംഗി ! എന്നാൽ ഈ കല്ലിന്റെ സ്ഥാനം ഞാനാകുന്നു. പ്രവാചകന്മാർ എന്നെക്കൊണ്ട് അവസാനിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. (فانا موضع اللبنة ختم بي الأنبياء) ഈ ഹദീഥ് ഇമാം ബുഖാരി, മുസ്ലിം (റ) തുടങ്ങിയ പല മഹാൻമാരും ഉദ്ധരിച്ചതാകുന്നു. ഇവിടെയും ഇതുപോലുള്ള മറ്റ് സ്ഥലങ്ങളിലും ختم എന്ന ക്രിയക്ക് 'സീൽ വെക്കപ്പെട്ട്' എന്ന് വിവർത്തനം ചെയ്താൽപോലും 'അവസാനിപ്പിക്കപ്പെട്ടു'വെന്നല്ലാതെ അതിന് വിവക്ഷ നൽകുവാൻ സാധ്യമാവുകയില്ല. 'എന്നെക്കൊണ്ട് നബിമാർക്ക് ശ്രേഷ്ഠത നൽകപ്പെട്ടുവെന്നാണ്' ഇതിന്റെ അർത്ഥമെന്ന് അറബി അറിയാവുന്ന ഒരു 'അഹ്മദി'ക്ക് പോലും പറയുവാൻ പറ്റുകയില്ല.

2) അലിയ് (റ)നോട് നബി ﷺ പറയുകയുണ്ടായി: എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം നീ, മൂസാ നബിയെ സംബന്ധിച്ച് ഹാറൂന്റെ പദവിയിലാകുന്നു. പക്ഷേ, എന്റെശേഷം ഒരു നബിയും ഇല്ല. (إلا إنه لا نبي بعدي) ഈ ഹദീഥും ബുഖാരിയും, മുസ്ലിമും (റ) ഉദ്ധരിച്ചതാണ്.

അറബിഭാഷാ നിഘണ്ടുക്കളിൽ പ്രസിദ്ധവും പ്രധാനവുമായ എല്ലാ നിഘണ്ടുക്കളിലും കാണാവുന്ന ചില വാക്കുകളാണ് ഇവ: (١) ختم القوم آخرهم (٢) ختم القوم وخاتمهم وآخرهم (٣) ، ختم القوم بلغ آخره അതായത്:

1) ജനങ്ങളുടെ 'ചൊത്തം' എന്ന് പറഞ്ഞാൽ അവരിൽ അവസാനത്തെ ആൾ എന്നാകുന്നു.

2) ജനങ്ങളുടെ 'ഖിത്താമും', 'ഖാത്തമും', 'ഖാത്തിമും' എല്ലാം തന്നെ അവരിൽ അവസാനത്തെവനാകുന്നു.

3) ഒരു കാര്യം 'ചെത്ത് ചെത്ത്' എന്ന് പറഞ്ഞാൽ അതിന്റെ അന്ത്യത്തിലേത്തി എന്നർത്ഥം. കൂടുതൽ ഉദാഹരണങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കേണ്ടതില്ല.

മുഹമ്മദ് മുസ്തഫാ തിരുമേനി ﷺ-ക്ക് ശേഷം ഒരു പുതിയ നബി വരികയില്ലെന്നും, വിശുദ്ധ കൂർആനും നബിവാക്യങ്ങളും അക്കാര്യം തുറന്ന് പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുമുള്ള തീർപ്പ് ഇസ്ലാമികവൃത്തത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട ഒരാൾക്കും പക്ഷാന്തരമില്ല. ഇത് ഇസ്ലാമിലെ ഒരു മൗലികസിദ്ധാന്തമായി മുസ്ലിംകൾ അംഗീകരിക്കുകയും, ഇതിനെതിരായ വിശ്വാസം അനിസ്ലാമികവും, ഇതിനെതിരായ വാദം ഇസ്ലാമിൽ നിന്നുള്ള വ്യതിയാനവുമായി അവർ കണക്കാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സ്വഹാബികളുടെ കാലത്തും, അവരുടെ കാലശേഷവും മാത്രമല്ല, നബി തിരുമേനി ﷺ-യുടെ കാലത്തും, ചില പ്രവാചകത്വവാദികൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അവരുടെ വാദത്തെക്കുറിച്ച് പരിശോധിക്കുകയോ തെളിവുകൾ അന്വേഷിക്കുകയോ ചെയ്യാൻ നബി ﷺ-യോ ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട മുസ്ലിംഭരണകർത്താക്കളിൽ ആരെങ്കിലുമോ മുതിർന്നിട്ടില്ല. നേരെ മറിച്ച് ഇസ്ലാമിക ഭരണകൂടം അവർ കള്ളവാദികളാണെന്ന് വിധിക്കുകയും, യുദ്ധമോ വധമോ നടത്തുകയുമാണുണ്ടായിട്ടുള്ളത്. ഇസ്ലാം ചരിത്രം വായിക്കുന്നവർക്കെല്ലാം അറിയാവുന്ന വസ്തുതയാണിത്. നബി ﷺ-ക്കുശേഷം ഒരാൾ, താൻ പ്രവാചകനാണെന്ന് വാദിക്കുമ്പോൾ അതിന് തെളിവുണ്ടോ എന്ന് പരിശോധിക്കുന്നത് പോലും സത്യവിശ്വാസത്തിൽനിന്നുള്ള വ്യതിയാനമായിട്ടാണ് ചില മഹാൻമാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. പ്രവാചകസമാപ്തി (ختم النبوة) യെക്കുറിച്ച് പല പണ്ഡിതന്മാരും പ്രത്യേകം ഗ്രന്ഥങ്ങൾതന്നെ രചിച്ചിരിക്കുന്നു. കൂടുതൽ വിവരം അത്തരം ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്ന് മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്.

ചുരുക്കത്തിൽ, മുഹമ്മദ് നബി ﷺ-ക്ക് ശേഷം അല്ലാഹുവിൽനിന്ന വഹ്യ് ലഭിക്കുകയും പ്രവാചകത്വ സ്ഥാനം ലഭിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു പ്രവാചകനും ഈ ലോകത്ത് എനി വരുവാനില്ല. ഉണ്ടെന്ന് എപ്പോഴെങ്കിലും ആരെങ്കിലും വാദിക്കുന്നപക്ഷം അവർക്ക് സിദ്ധിക്കുന്ന വഹ്യ്യം, പ്രവാചകത്വവും, സഹായവും എല്ലാംതന്നെ പിശാചിൽനിന്നുള്ളതായിരിക്കും. الشعراء - هل أنبئكم على من تنزل الشياطين تنزل على كل أفك أثيم - (നിങ്ങൾക്ക് ഞാൻ വർത്തമാനം അറിയിച്ചു തരട്ടെയോ, ആരുടെമേലിലാണ് പിശാചുക്കൾ ഇറങ്ങുന്നതെന്ന്? മഹാവ്യാജനും, ദുഷ്ടനുമായ എല്ലാവരുടെയും മേലത്രെ അവർ ഇറങ്ങുന്നത്. (സു: ശുഅറാഖ്: 221, 222) അതുകൊണ്ട് പുതിയൊരു നബിത്വവാദം ഉന്നയിക്കുന്നവരോട് നമുക്ക് പറയാം. لكم دينكم ولي دين (നിങ്ങൾക്ക് നിങ്ങളുടെ മതം. എനിക്ക് എന്റെ മതം.)

വിഭാഗം - 6

﴿41﴾ ഹേ, വിശ്വസിച്ചവരേ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെ സ്മരിക്കുവിൻ, ധാരാളം സ്മരണ.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا

كثيرًا

﴿42﴾ കാലത്തും, വൈകുന്നേരവും അവൻ 'തസ്ബീഹ്' [പരിശുദ്ധിയുടെ കീർത്തനം] ചെയ്തുകയും ചെയ്യുവിൻ.

وَسَبِّحْهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

﴿41﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ الَّذِي بَدَأَكُمْ وَرَبُّهُ يُتَوَدَّ ﴿42﴾ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

സ്മരിക്കുക, ഓർമ്മിക്കുക, പറയുക, കീർത്തനം ചെയ്യുക, പ്രഖ്യാപിക്കുക എന്നിങ്ങനെ അർത്ഥങ്ങൾ വരാവുന്ന വാക്കാണ് ذكّر (ദിക്ർ). മനസാ, വാചാ, കർമ്മണാ അല്ലാഹുവിനെ കുറിച്ചുള്ള ബോധമാണ് സാക്ഷാൽ ദിക്ർ. ഹാദ്, തസ്ബീഹ്, ദുആ, നമസ്കാരം, തക്ബീർ, തഹ്ലീൽ, ധ്യാനം മുതലായവമൂലമാണത് പ്രകടിപ്പിക്കുക. അതുകൊണ്ട് സാധാരണമായി ദിക്ർ എന്ന് പറയുന്നത് ഇവയെക്കുറിച്ചാണ്. ദിക്റിന്റെ കൂട്ടത്തിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ് തസ്ബീഹും, നമസ്കാരവും. (സു: റൂം 18 ന്റെയും സു: അൻകബൂത്ത് 45 ന്റെയും വിവരണത്തിൽ വായിച്ചത് ഇവിടെയും ഓർക്കുക.) അല്ലാഹുവിനെ ധാരാളം സ്മരിക്കുകയും, അവന്റെ സ്തോത്രകീർത്തനങ്ങൾ നടത്തുകയും ചെയ്യേണ്ടതിനുള്ള ഒരു കാരണമെന്നോണം അല്ലാഹു പറയുന്നു:-

43) നിങ്ങളുടെ മേൽ അനുഗ്രഹം നേരുന്നവനത്രെ അവൻ [അല്ലാഹു]; അവന്റെ മലക്കുകളും തന്നെ (അനുഗ്രഹം നേരുന്നു); -നിങ്ങളെ അന്ധകാരങ്ങളിൽനിന്ന് പ്രകാശത്തിലേക്ക് വരുത്തുവാൻ വേണ്ടി. അവൻ സത്യവിശ്വാസികളിൽ വളരെ കരുണയുള്ളവനാണ് താനും.

﴿44﴾ അവർ അവനെ കാണുന്ന ദിവസം അവർക്കുള്ള ഉപഹാരം, 'സലാം' എന്ന് (സമാധാനസന്ദേശം) ആയിരിക്കും. അവർക്ക് മാനുഷമായ പ്രതിഫലം അവൻ ഒരുക്കിവെക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ
لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ ۚ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٤﴾

﴿43﴾ عَلَيْنَا أَنْ نَبْعَثَ عَلَيْهِمْ نَارًا مِّنَ السَّمَاءِ فَكَفَىٰ لَهُمْ حَسَابًا (അനുഗ്രഹം) നേരുന്നവനാണ് **عَلَيْنَا** നിങ്ങളുടെമേൽ **نَارًا** അഗ്നി **مِّنَ السَّمَاءِ** അവിടെനിന്നും **فَكَفَىٰ لَهُمْ حَسَابًا** നിങ്ങളെ അവൻ പറ്റത്തക്കൊണ്ടുവരുവാൻവേണ്ടി **الْظُّلُمَاتِ** അന്ധകാരങ്ങളിൽ നിന്ന് **إِلَى النُّورِ** പ്രകാശത്തിലേക്ക് **وَكَانَ** അവൻ ആകുന്നു **بِالْمُؤْمِنِينَ** സത്യവിശ്വാസികളിൽ **رَحِيمًا** വളരെ കരുണയുള്ളവൻ **﴿44﴾ تَحِيَّتُهُمْ** അവരുടെ ഉപചാരം, അഭിവാദ്യം **يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ** അവരവനെ കാണുന്ന ദിവസം **أَجْرًا كَرِيمًا** സലാമാണ് **وَأَعَدَّ لَهُمْ** അവർക്ക് അവൻ ഒരുക്കിവെക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു **سَلَامٌ** മാനുഷമായ പ്രതിഫലം

صَلَاة എന്ന വാക്കിനാണ് അനുഗ്രഹം നേരുക എന്ന് അർത്ഥം കൽപ്പിച്ചത്. (സ്വലാത്ത്) എന്ന ധാതുവിൽനിന്നുള്ള ക്രിയാരൂപമത്രെ അത്. 'പ്രാർത്ഥന, അനുഗ്രഹം, കാരൂണ്യം' എന്നൊക്കെയാണതിന്റെ അർത്ഥം. അല്ലാഹു സത്യവിശ്വാസികൾക്ക് അനുഗ്രഹവും കാരൂണ്യവും നൽകുന്നു. മലക്കുകൾക്കിടയിൽ അവരുടെ ഗുണഗണങ്ങളെ പുകഴ്ത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. 'അല്ലാഹു അനുഗ്രഹം നേരുന്നു' ('സ്വലാത്ത് ചെയ്യുന്നു') എന്ന് പറഞ്ഞതിന്റെ സാരം ഇതാണ്. മലക്കുകൾ സത്യവിശ്വാസികൾക്ക് ഗുണത്തിന്വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുകയും, അവർക്ക് പാപമോചനം തേടുകയും ചെയ്യുന്നതായി സൂറത്തുൽ മുഅ്മിൻ (ഗാഫിർ) 7, 8, 9 വചനങ്ങളിൽ അല്ലാഹു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. മലക്കുകൾ അനുഗ്രഹം നേരുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം ഇതത്രെ. അങ്ങനെ, അസത്യം, ദുർമാർഗ്ഗം, അജ്ഞത, ദുർഭാഗ്യം ആദിയായ അന്ധകാരങ്ങളിൽനിന്ന് സത്യവിശ്വാസികൾക്ക് വിമുക്തി ലഭിക്കുവാനും, സന്മാർഗ്ഗത്തിന്റെയും സൽഭാഗ്യത്തിന്റെയും വെളിച്ചത്തിലേക്ക് എത്തിച്ചേരുവാനും അല്ലാഹുവിന്റെയും മലക്കുകളുടെയും 'സ്വലാത്ത്' അവർക്ക് സഹായകമായിത്തീരുന്നു.

സത്യവിശ്വാസികൾക്ക് അല്ലാഹുവിൽ നിന്ന് സലാം ലഭിക്കുന്നു. (സു: യാസീൻ 58) മരണവേളയിൽ അവരുടെ അടുക്കൽ മലക്കുകൾ ചെന്നു സലാം പറയുകയും, സന്തോഷവാർത്ത അറിയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. (സു: നഹ്ൽ 32) സ്വർഗ്ഗത്തിന്റെ കാവൽക്കാരായ മലക്കുകൾ അവർക്ക് സലാം പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അവരെ സ്വാഗതം ചെയ്യും. (സു: സൂമർ 73) 'സലാം! സലാം!!' എന്നിങ്ങനെയല്ലാതെ, വ്യർത്ഥമായതോ, പാപകരമായതോ ആയ ഒന്നുംതന്നെ അവർ സ്വർഗ്ഗത്തിൽവെച്ച് കേൾക്കുകയില്ല. (സു: വാക്വീഅ: 25, 26) സ്വർഗ്ഗത്തിൽ അവരുടെ ഉപചാരവാക്യം സലാമായിരിക്കും. (സു: യൂനുസ് 10.) ചുരുക്കത്തിൽ, എവിടെയും, ആരിൽനിന്നും, അവർക്ക് സലാമിന്റെ- ശാന്തിയുടെ -സമാധാനത്തിന്റെ- രക്ഷയുടെ- അഭിവാദ്യമാണ് സിദ്ധിക്കുന്നത്. അപ്പോൾ, 'സത്യവിശ്വാസികളേ' എന്ന് സംബോധന ചെയ്തുകൊണ്ട് ഈ രണ്ട് വചനങ്ങളിൽ അല്ലാഹു പ്രസ്താവിച്ച പ്രസ്താവനകൾ ഓരോന്നും ഓരോ സത്യവിശ്വാസിക്കും എത്രമേൽ ആവേശകരമാണെന്ന് ആലോചിച്ചുനോക്കുക! നബി തിരുമേനി ﷺ നമസ്കാരാനന്തരം, സാധാരണ ദുആ ചെയ്തിരുന്നതുപോലെ നാമും ദുആ ചെയ്യുക: اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ (അല്ലാഹുവേ, നീയാണ് സലാം നിന്റെ പക്കൽനിന്നാണ് സലാം.) അല്ലാഹുവേ, നീ ഞങ്ങൾക്ക് അനുഗ്രഹവും, അന്ധകാരങ്ങളിൽനിന്ന് മോചനവും, നിത്യശാന്തിയും നൽകണേ! آمين

﴿45﴾ ഹേ, നബിയേ! നിശ്ചയമായും നാം നിന്നെ സാക്ഷിയും, സന്തോഷവാർത്ത അറിയിക്കുന്നവനും, താക്കിതുകാരനും ആയിക്കൊണ്ട് അയച്ചിരിക്കുകയാണ്.

يَأَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا

وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾

﴿46﴾ അല്ലാഹുവിലേക്ക് അവന്റെ ഉത്തരവനുസരിച്ച് ക്ഷണിക്കുന്നവനായും, പ്രകാശം നൽകുന്ന ഒരു വിളക്കായും (നിന്നെ അയച്ചിരിക്കുന്നു).

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا

مُنِيرًا ﴿٤٦﴾

﴿47﴾ സത്യവിശ്വാസികൾക്ക് അല്ലാഹുവിങ്കൽനിന്ന് വലുതായൊരുദാര്യം (അഥവാ അനുഗ്രഹം) ഉണ്ടെന്ന് നീ അവർക്ക് സന്തോഷവാർത്ത അറിയിക്കുക.

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ أَنَّ هُمْ مِنَ اللَّهِ
فَضْلًا كَبِيرًا ﴿٤٧﴾

﴿48﴾ അവിശ്വാസികളെയും, കപടവിശ്വാസികളെയും അനുസരിക്കുകയും ചെയ്യരുത്. അവരുടെ ശല്യത്തെ നീ (അവഗണിച്ചു) വിട്ടേക്കുകയും, അല്ലാഹുവിന്റെമേൽ ഭരമേൽപിക്കുകയും ചെയ്യുക. ഭരമേൽപിക്കപ്പെടുന്നവനായി അല്ലാഹുതന്നെ മതി!

وَلَا تَطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ
وَدَعْ أَذُنَهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٤٨﴾

﴿45﴾. يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ ഹേ നബിയേ إِنَّا നിശ്ചയമായും നാം أَرْسَلْنَاكَ നിന്നെ അയച്ചിരിക്കുന്നു وَنَذِيرًا സാക്ഷിയായി وَمُبَشِّرًا സന്തോഷവാർത്ത അറിയിക്കുന്നവനായും. അല്ലാഹുവിനോട് സാക്ഷിയായി ﴿46﴾ وَدَاعِيًا ക്ഷണിക്കുന്ന (വിളിക്കുന്ന)വനായും إِلَى اللَّهِ അല്ലാഹുവിനോട്. بِأَذْنِهِ അവന്റെ ഉത്തരവ് (സമ്മത) പ്രകാരം وَسِرَاجًا വിളക്കായും പ്രകാശം (വെളിച്ചം) നൽകുന്ന ﴿47﴾ وَبَشِّرِ നീ സന്തോഷവാർത്ത അറിയിക്കുക. الْمُؤْمِنِينَ സത്യവിശ്വാസികൾക്ക് أَنَّ هُمْ അവർക്കുണ്ടെന്ന് مِنَ اللَّهِ അല്ലാഹുവിങ്കൽ നിന്ന് فَضْلًا അനുഗ്രഹം, ഒരുദാര്യം. كَبِيرًا വലുതായ, മഹത്തായ ﴿48﴾. وَلَا تَطِعِ നീ അനുസരിക്കുകയും അരുത്. الْكَافِرِينَ അവിശ്വാസികളെ وَالْمُنَافِقِينَ കപടവിശ്വാസികളെയും وَدَعْ വിട്ടു(തള്ളി)കളയുകയും ചെയ്യുക. أَذُنَهُمْ അവരുടെ ശല്യത്തെ, ഉപദ്രവത്തെ, സ്വൈര്യക്കേടിനെ تَوَكَّلْ നീ ഭരമേൽപിക്കുകയും ചെയ്യുക. عَلَى اللَّهِ അല്ലാഹുവിന്റെമേൽ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ അല്ലാഹു തന്നെ മതി. وَكِيلًا ഭരമേൽപിക്കപ്പെടുന്നവൻ, ഭരമേൽക്കുന്നവൻ

നബി തിരുമേനി ﷺ യെ റസൂലായി നിയോഗിച്ചതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യങ്ങളും, തിരുമേനിയുടെ സ്ഥാനപദവികളും കർത്തവ്യങ്ങളും ഈ വചനങ്ങളിൽ അല്ലാഹു ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയിരിക്കുന്നു.

1) സമുദായത്തിന്റെ സ്ഥിതിഗതി വീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക, അല്ലാഹുവിന്റെ നിയമനിർദ്ദേശങ്ങൾ അവർ പാലിച്ചതിനെ സംബന്ധിച്ച് ക്ലിയാമത്തുനാളിൽ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുക, ആചാരാനുഷ്ഠാനങ്ങളിലും, ജീവിതത്തിന്റെ നാനാവശങ്ങളിലും അവർക്ക് മാതൃക സാക്ഷ്യം കാണിച്ചുകൊടുക്കുക എന്നിങ്ങനെയുള്ള അർത്ഥങ്ങളിൽ തിരുമേനി 'സാക്ഷി' (شاهد) യാകുന്നു.

2) സജ്ജനങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹുവിങ്കൽനിന്ന് ഉണ്ടാവാൻനിൽക്കുന്ന പുണ്യഫലങ്ങളെയും, പ്രതിഫലങ്ങളെയും കുറിച്ച് 'സന്തോഷവാർത്ത അറിയിക്കുന്നവനും' (مبشّر) ആകുന്നു.

3) ദുർജ്ജനങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹുവിങ്കൽനിന്ന് ഉണ്ടാകുവാനിരിക്കുന്ന ശിക്ഷകളെയും, ഭവിഷ്യത്തുകളെയുംകുറിച്ച് ഭയപ്പെടുന്ന 'താക്കീതുകാരനും' (ذُنُّ) ആകുന്നു.

4) അല്ലാഹുവിന്റെ ഉത്തരവും, കൽപ്പനയും, അനുമതിയും അനുസരിച്ച് അല്ലാഹുവിങ്കലേക്ക്- അഥവാ തൗഹീദിന്റെയും സന്മാർഗത്തിന്റെയും പാതയിലേക്ക്- പ്രബോധനം വഴി ജനങ്ങളെ 'ക്ഷണിക്കുന്നവനും' (إِلَى اللَّهِ) ആകുന്നു.

5) അജ്ഞാനവും, അസത്യവും, ദുരാചാരവും നിറഞ്ഞു ഇരുട്ടുമുടിയ ലോകത്തിന് ജ്ഞാനത്തിന്റെയും സത്യത്തിന്റെയും, സദാചാരത്തിന്റെയും വെളിച്ചം നൽകുന്നതിന് വേണ്ടി ഹിറാമല ഗുഹയിൽ നിന്ന് ഉദയം ചെയ്ത് ലോകമാകമാനം പ്രഭപരത്തി പ്രകാശിപ്പിച്ചുവന്ന സൂര്യ 'വിളക്കും' (سراج منير) ആകുന്നു.

സത്യവിശ്വാസികൾക്ക് സന്തോഷവാർത്തയും, അല്ലാത്തവർക്ക് ഭയവാർത്തയും നൽകിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അതിനെതിരിൽ അവിശ്വാസികളുടെയും, കപടവിശ്വാസികളുടെയും ചേരിയിൽനിന്ന് വിവിധതരത്തിലുള്ള എതിർപ്പുകളും, ഉപദ്രവങ്ങളും അനുഭവപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുക സ്വാഭാവികമാണ്. ഇത് അന്നും ഇന്നും എന്നും കാണാവുന്ന ഒരു യഥാർത്ഥ്യമത്രെ. നബി തിരുമേനി ﷺ യുടെ മുകളിൽ വിവരിച്ച കൃത്യനിർവ്വഹണങ്ങളിൽ ഇവരുടെ ശല്യം മൂലം നേരിടുന്ന വിഘാതങ്ങളെ അവഗണിച്ചു മുന്നോട്ട് പോകുവാനും, എല്ലാം അല്ലാഹുവിൽ അർപ്പിച്ചു മനസ്സമാധാനപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുവാനും അല്ലാഹു നബി ﷺ യെ ഉപദേശിക്കുന്നു. ഈ മഹത്തായ ഉപദേശം നബി ﷺ യുടെ ചര്യയെ മാതൃകയാക്കുന്ന എല്ലാ മത പ്രബോധകന്മാരും സദാ ഓർമ്മിച്ചിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

അടുത്ത വചനം മുതൽ സംസാരമൂലം മറ്റൊരു വശത്തേക്ക് തിരിയുന്നു. ചില വൈവാഹിക നിയമങ്ങളാണ് അടുത്ത ആയത്തുകളിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നത്. നിയമങ്ങൾ വിവരിക്കുമ്പോൾ മനുഷ്യരാൽ വിരചിതമായ സാധാരണ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കാണപ്പെടുന്ന പ്രതിപാദനരീതിയും, കൂർആന്റെ പ്രതിപാദനരീതിയും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം ശ്രദ്ധിച്ചുനോക്കുക! അല്ലാഹു പറയുന്നു:-